

Protokol fra møde den 5. december 2007 kl. 13:00 i Regionshuset, Viborg

Udvalget for den regionale kollektive trafik og infrastruktur

Mødet startede kl. 13:00 og sluttede kl. 15:00

Tilstede: Bent Ove Pedersen, Bjarne Schmidt Nielsen, Poul Dahl, Laila Munk Sørensen, Ernst Greve

Afbud: Aage Koch-Jensen

1-30-75-4-07

1. Status på økonomien i den kollektive trafik

Resumé

Region Midtjylland står overfor betydelige budgetmæssige udfordringer. Udgifterne til kollektiv trafik stiger, fortrinsvist som følge af udefra kommende faktorer, samtidig med at der er begrænsede muligheder for at styre indtægterne. Midttrafik vil på udvalgsrådet give en status på økonomien i den kollektive trafik.

Regional Udvikling indstiller,

at udvalget for den regionale kollektive trafik og infrastruktur drøfter orienteringen.

Beslutning

Niels Henrik Næsselund fra Midttrafik gennemgik status på økonomien i den kollektive trafik. Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Forventninger til resultatet for 2007

Det er usikkert, hvordan regnskabsresultatet for Midttrafik vedrørende kollektiv trafik for 2007 kommer til at se ud.

Regional busdrift:

Efter Midttrafiks budget udgør de samlede udgifter til busdriften 406,0 mio. kr., mens indtægterne udgør 302,0 mio. kr. Bestillerbidraget er dermed 104,0 mio. kr.

På baggrund af udbud af den regionale kollektive trafik i de tidligere Århus og Ringkøbing amter har det hidtil været Midttrafiks forventning, at budgettet kunne holdes. I august 2007 modtog Midttrafik imidlertid en regning fra bus-tog samarbejdet vedr. efterregulering af kørsel udført i 2005 og 2006. Efterkravet blev ved forhandling mellem Midttrafik og togoperatørerne fastsat til 7,6 mio. kr.

Midttrafik forventer en gennemsnitlig indtægtsnedgang i 2007 på 1 % svarende til ca. 3 mio. kr. for de regionale busruters vedkommende. Dog er der en betydelig usikkerhed om indtægterne i 2007.

Privatbaner drift:

Udgifterne til drift af privatbanerne i 2007 var budgetteret til 34,3 mio. kr., indtægterne til 16 mio. kr. og dermed et bestillerbidrag på 18,3 mio. kr. Det forventes dog, at de faktiske udgifter bliver ca. 3 mio. kr. højere end budgetteret.

Administration:

Efter budgettet udgør regionens andel af udgifterne til administration 48,1 mio. kr., heraf 4,1 mio. kr. til etableringspuljen.

Udvikling fra 2007 til 2008

Den regionale kollektive trafik vil i 2008 blive dyrere end i 2007. Dette skyldes udefra kommende faktorer, som Midttrafik ikke har haft indflydelse på.

Regional busdrift:

Efter Midttrafiks budget 2008 udgør de samlede udgifter til regional busdrift 442,6 mio. kr. indtægterne udgør 305,5 mio. kr., og bestillerbidraget er dermed 137,1 mio. kr.

Når udgifterne til den regionale busdrift bliver dyrere i 2008, skyldes det en forventet merudgift på 38,0 mio. kr. som følge af den såkaldte "dieselafgift". Staten vil ganske vist kompensere regionerne under et for "dieselafgiften" – men da det forventes, at midlerne fordeles via den almindelige bloktilskudsordning, bliver Region Midtjyllands kompensation kun ca. 22 mio. kr. Der kommer således til at mangle ca. 16 mio. kr.

Regionsrådet vedtog i forbindelse med budgetforlig 2008 at de samlede udgifter til den kollektive trafik skal reduceres med 10 mio. kr., hvoraf de 7 mio. kr. skal findes på busdriften.

Justeringen af indtægtsfordelingen i bus-tog samarbejdet vil betyde en merudgift for Region Midtjylland på 6-8 mio. kr. årligt. En udgift, som dog i 2008 vil være det dobbelte, fordi der skal betales både for 2007 plus et forhøjet acontobeløb for 2008.

I 2008 forventes en yderligere nedgang i indtægterne på 0,8 %.

Privatbaner drift:

Der forventes i 2008 samlede udgifter til togdrift på 35,7 mio. kr. og indtægter på 15,2 mio. kr., og dermed et bestillerbidrag på 20,5 mio. kr.

Administration:

Efter budgettet udgør regionens andel af udgifterne til Midttrafiks administration 45,5 mio. kr.

Midttrafik vil på udvalgsrådet give en uddybende redegørelse af økonomien i den kollektive trafik.

2. Gennemgang af mulige effektiviseringer i det regionale rutenet

Resumé

Regionsrådets vedtagelse af budget 2008 betyder en reduktion af udgiften til kollektiv trafik på 10 mio. kr., foranlediget af et forventet bortfald af refusion af brændstofafgifterne ved buskørsel. Regional Udvikling har tidligere i forbindelse med projektkataloget for 2008 bedt Midttrafik udarbejde forslag til mulige rationaliseringer og effektiviseringer i det regionale rutenet. De ændrede økonomiske forhold nødvendiggør fremrykning af rationaliseringerne. Midttrafik vil på udvalgsrådet præsentere sine forslag.

Regional Udvikling indstiller,

at udvalget for den regionale kollektive trafik og infrastruktur drøfter Midttrafiks oplæg til effektiviseringer i det regionale rutenet.

Beslutning

Grethe Hassing fra Midttrafik gav en orientering om mulige effektiviseringer i det regionale rutenet. Udvalget tog orienteringen til efterretning og tilkendegav ønske om, at Midttrafik arbejder videre med de konkrete forslag til effektiviseringer ekskl. omklassificering af ruterne Galten-Hørning (109) og Viborg-Hobro (63).

De konkrete forslag fremlægges for Forretningsudvalget i januar 2008.

Udvalget ønsker i øvrigt, at der arbejdes videre med udviklingen af teletaxi i samarbejde med kommunerne.

Sagsfremstilling

Regionsrådet vedtog på møde den 26. september 2007 forslag til budget 2008. Vedtagelsen indebærer en reduktion af budgettet til kollektiv trafik med 10 mio. kr., hvoraf 7 mio. kr. skal findes ved reduktion i forbindelse med gennemgang af det regionale rutenet og de enkelte ruter. Herudover reduceres regionens tilskud til Midttrafiks administration og anlæg til privatbaner.

Baggrunden for beslutning om budgetreduktion er, at der forventes fremsat lovforslag om bortfald af refusion af brændstofafgifterne ved buskørsel med ikrafttræden 1. januar 2008. Regionerne vil under ét blive kompenseret for merudgifterne ved forhøjelse af bloktilskuddet, men kompensationsmodellen vil for Region Midtjyllands vedkommende betyde et tab på ca. 15 mio. kr.

Hertil kommer, at efterregulering og øget betaling som følge af bus-tog samarbejdet på ca. 6-8 mio. kr. årligt aktualiserer behovet for besparelser i et hurtigere tempo end forudsat.

Forberedelsesudvalget vedtog på møde den 11. oktober 2006 en trafikplan for 2007. Af tidsmæssige og af praktiske årsager blev det regionale rutenet i trafikplanen fastlagt ud fra et enkelt princip. Regionale ruter defineres således som ruter, der går på tværs af kommunegrænser, og som finansieres af regionen. Ruter, som forløber indenfor én kommune, defineres som lokalruter eller bybusruter og finansieres af kommunerne.

Samtidig fastslås det i trafikplanen, at det regionale rutenet ikke er statisk, men må forventes revideret i de kommende år. Revisionen af det regionale rutenet skal ske med udgangspunkt i visioner og målsætninger for den regionale kollektive trafik som en del af den regionale udvikling og med baggrund i regionens økonomiske råderum. Ved beslutning om trafikplan for 2007 blev fremhævet, at ændringer i det regionale rutenet kan få økonomiske konsekvenser for kommunerne.

Det er vurderingen, at nogle af de ruter, som Region Midtjylland har overtaget, har kørsel, som overvejende dækker et lokalt behov.

Revisionen indgår i Midttrafiks projektkatalog som ”projekt 21”. Her er det regionale rutenet gennemgået med henblik på rationaliseringer og effektiviseringer, herunder muligheder for at få flere passagerer i busserne. I Midttrafiks projektkatalog indgår endvidere bestillernes og eksterne parters ønsker til større køreplanprojekter for 2008 og 2009. Projektkataloget udgør arbejdsprogrammet for Midttrafiks planlægningsafdeling.

På mødet i udvalget den 15. august 2007 blev der orienteret om projektkataloget.

De ændrede økonomiske vilkår, som beskrevet ovenfor, nødvendiggør at arbejdet med at rationalisere og effektivisere det regionale rutenet fremrykkes.

Midttrafik har på bestyrelsesmøde den 26. oktober 2007 drøftet regionens ønske om besparelser i det regionale rutenet. Bestyrelsen vedtog, at

- dialogen med regionen om det faglige grundlag for besparelsesomfanget og handlemuligheder fortsættes
- besparelser fundet ved nedklassificering forudsætter aftaler med berørte kommuner
- der skal være tid til at inddrage institutioner, borgere m.v. inden endelig beslutning om besparelser

Efterfølgende har Midttrafik peget på følgende områder for besparelser, der overvejende har afsæt i projekt 21 i projektkataloget:

- Bedre koordinering mellem bybusruter og regionale ruter
- Nedklassificering af regionale ruter og strækninger, hvor kommunerne påtager sig kørselsopgaven.
- Nedlæggelse af regionale ruter og strækninger
- Total gennemgang af det regionale rutenet
- Reduktion i regionens bidrag til fællesaktiviteter (information, markedsføring m.m.)

Midttrafik har udarbejdet et foreløbigt udkast til konkrete besparelser. Oversigt over Midttrafik's besparelsesforslag er vedlagt dagsordenen, og Midttrafik vil på udvalgmødet præsentere forslagene.

Regional Udvikling har sammen med Midttrafik afholdt møder med Silkeborg, Ikast-Brande, Randers, Viborg og Skanderborg kommuner, hvor forslag, som indebærer nedlæggelse af regionale ruter/strækninger, er drøftet administrativt.

Generelt kan kommunerne ikke acceptere ændringer i det regionale rutenet, hvis dette betyder øgede kommunale udgifter til kollektiv trafik, og ikke allerede fra 2008, fordi de kommunale budgetter for 2008 er fastlagt. Besparelsesforslag gældende fra 2009 bør fremlægges så tidligt, at der gives mulighed for høring hos borgere, institutioner m.fl. og inden budgetforhandlinger i kommunerne.

Bilag:

- Foreløbig oversigt over besparelsesforslag
- Projekt 21 – gennemgang af det regionale rutenet

3. Overdragelse af opgaver til det nye udvalg for kollektiv trafik

Resumé

Pr. 1. januar 2008 nedlægges det midlertidige udvalg vedr. den regionale kollektive trafik og infrastruktur. Det forventes samtidig, at regionsrådet beslutter at nedsætte et nyt midlertidigt udvalg vedrørende kollektiv trafik og det regionale rutenet samt et politikerpanel for kollektiv trafik med virkning fra 1. januar 2008. På mødet drøftes, hvordan arbejdet bedst kan overdrages til det nye udvalg.

Regional Udvikling indstiller,

at udvalget for den regionale kollektive trafik og infrastruktur drøfter, hvordan overdragelsen af opgaver til det nye udvalg skal foregå.

Beslutning

Udvalget afventer nedsættelse af det nye udvalg. Administrationen indkalder hurtigt herefter til et fællesmøde med overdragelse af sager – ikke mindst i forhold til det fortsatte samarbejde med Midttrafik og kommunerne. Det er vigtigt med et hurtigt møde af hensyn til en lang beslutningsproces.

Sagsfremstilling

I forbindelse med budgetforliget for 2008 aftalte de politiske partier i regionsrådet, at der skal nedsættes 15 midlertidige udvalg og 5 politiske paneler for perioden 2008-2009.

Inden for kollektiv trafik er der foreslået nedsat et ”midlertidigt udvalg vedrørende kollektiv trafik og det regionale rutenet” for 2008 samt et politikerpanel ”panel for kollektiv trafik”.

Udvalget vedrørende kollektiv trafik og det regionale rutenet skal

- udarbejde forslag til revideret trafikplan, herunder opstille kriterier for et sammenhængende regionalt rutenet, samt deraf følgende afgrænsning for lokale ruter
- udarbejde forslag til rationaliseringer i det regionale rutenet, herunder
 - o foreslå tidsplan for rationaliseringernes gennemførelse
 - o sikre økonomisk råderum til udviklingsaktiviteter fremover
- opstille service- og kvalitetsmål for den regionale kollektive trafikbetjening
- forberede en revision af samarbejdsaftalen mellem Midttrafik og Region Midtjylland

Opgaverne skal løses i dialog med Midttrafik.

I panelet for kollektiv trafik udvides udvalgets medlemmer med regionsrådets repræsentanter i bestyrelserne for Lemvigbanen, Odderbanen og Letbaneprojektet. Formålet med panelet er

at give Region Midtjyllands repræsentanter både i disse bestyrelser og i udvalget optimale muligheder for at varetage hvervet og sikre, at regionens synspunkter er afstemt indbyrdes.

Panelet skal

- drøfte regionens interesser på kollektiv trafik området
- drøfte kriterier for den regionale kollektive trafikbetjening
- drøfte opfølgning i forhold til den regionale udviklingsplan
- udveksle erfaringer deltagerne imellem

I 2007 har udvalget vedr. den regionale kollektive trafik og infrastruktur indledt en drøftelse af, hvordan der kan ske effektiviseringer af det regionale rutenet fra 2008 og fremover. Det er en opgave, som indgår i det nye udvalgs kommissorium og derfor skal opgaven videregives.

Bilag:

Forslag til kommissorier for

- midlertidigt udvalg vedrørende kollektiv trafik og det regionale rutenet
- panel for kollektiv trafik

4. Eventuelt

Rapport fra studieturen til Berlin blev omdelt.

Laila Munk Sørensen orienterede om henvendelse fra landdistriktsudvalget om at indtænke kollektive trafikløsninger i tyndt befolkede områder.

Bjarne Schmidt Nielsen orienterede om, at Trafikstyrelsen har stillet krav om ændringer i Odderbanens sikkerhedsorganisation.

Med hensyn til den nye udvalgsstruktur, er nedsættelsen af panel for kollektiv trafik en mulighed for fælles drøftelser med regionsrådsmedlemmer, som er medlemmer af Midttrafiks bestyrelse eller privatbanernes bestyrelser, men som ikke sidder i udvalget for kollektiv trafik.

Bent Ove Pedersen sluttede mødet af med at takke såvel politikere som administrationen for et godt og åbent samarbejde.